

СТАНОВИЩЕ

ОТ

проф. д-р Борислав Гаврилов Гаврилов

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” по Нова и съвременна (Съвременна история) във СУ Свети Климент Охридски – Исторически факултет. (професионално направление 2.2. История и археология), обявен в „Държавен вестник”, бр. 81 на 14 октомври 2016 г. с единствен кандидат доц. д-р Костадин Грозев

Депозираното становище е изготвено въз основа на Закона за развитие на академичния състав и съответния Правилник на Св. „Климент Охридски”, като моята преценка за качествата на кандидата се диференцира в следните направления:

1. Спазване на законовите изисквания.
2. Обобщени данни и обща преценка за постиженията на кандидата в преподавателската и научноизследователска работа.
3. Заключение.

При оценката на научната и преподавателската дейност на доц. д-р Костадин Грозев веднага трябва да бъде открито характерното развитие на университетски преподавател „от кариерата”, който е извървял обичайния път от старши асистент в катедра „Нова и съвременна история” (1990), главен асистент (1993) и редовен

доцент - от 2007 г. През 1992 г. специализира в Оксфорд (Великобритания); през 1999 г. е гост - професор по програма „Фулбрайт“ в Уезлиън унивърсити, Мидълтаун, Кънектикът – САЩ - с курсове „Избори и кампании в САЩ“, „Източноевропейска политика след Студената война“. През 2001 г. е гост-професор по програма на Британската академия в Университет на Хъл, Великобритания; а през 2008 е гост-преподавател един семестър с курсове «Балканите в Студената война», «Българска история, език и култура» в Университета на Тексас в Остин, САЩ. Чел е лекции в Харвард, Университета на град Талин и на много други места.

Кандидатурата на колегата Грозев отговаря напълно на изискванията на правилника на СУ (да има научна степен „доктор“ и не по-малко от три години да са заемали академична длъжност „доцент“ с учебна натовареност не по-малко от 180 часа годишно. Всъщност доцент Грозев води лекции като доцент вече в продължение на 10 години.

Доцент д-р Костадин Грозев участва в конкурса с четири монографии (три в съавторство; две на английски език); 14 научни и документални сборници; 15 статии и студии и три учебника и учебни помагала. Прегледът на депозираният списък показва, че монографиите и голяма част от другите приложени публикации са публикувани след датата на хабилитацията на колегата Грозев. Това демонстрира интензивна научноизследователска работа и научно развитие след получаването на академичната длъжност „доцент“ и

в този смисъл отговаря на изискванията на СУ Св. Климент Охридски да не се повтарят публикациите, с които кандидатът е участвал за защита на научната степен „доктор” и конкурса за званието „доцент”. Освен това вместо 1 монография, той депозира 4, които авторитетно обобщават неговите търсения като изследовател в полето на съвременната история и в частност – на проблематиката свързана с периода на Студената война.

Тъй като част от публикациите са били вече обект на рецензиране с оглед на преподавателското и научно израстване на колегата до 2007 г., в своята преценка ще акцентирам върху монографиите публикувани през последните три години .

В синтезиран вид приносите на кандидатът доц. Костадин Грозев се изразяват в няколко направления. В лекционният курс *The Cold War and its Bulgarian Dimensions in Several Case Studies*. Като първи принос следва да открия възприетият подход на отделните казуси (case studies). Чрез него се очертават общите тенденции и се търсят интердисциплинарните логически връзки в съдържанието. По същество този курс обобщава в теоретическите, методологическите и емпирическите изследвания на автора след хабилизацията му през 2007 г. В него смислово и тематично са продължени и обобщени редица тези и идеи за историята на Студената война и за отражението на глобалните исторически процеси. Тъй като целта е да се представят българските измерения на Студената война Грозев резюмира състоянието на историографията у нас по темата (при

това – до 2007 г.) с оглед състоянието на документалната и изворовата база, процесът на трансформация в тематиката и подходите на историческите изследвания. Съществен принос на курса е използването на новоразсекретени документи по темата от архивите на българските специални служби. Анализът на автора и идеите в лекционния курс са свързани с разбирането за новия етап в историографските изследвания по темата за Студената война, промените в разбирането за нейната динамика и вътрешна периодизация и необходимостта от интердисциплинарен подход при участието на специалисти от различни страни – с тяхното познание върху националните им истории, наличната документална база и историография на различни езици и преосмислянето на утвърдените тези в светлината на постиженията на „новата история на Студената война“ .

В „Малката Русия“ на жълтите павета., са разгледани проблеми от историята на София в междувоенния период, както и на вписването в обществения и икономически живот на столицата на представителите на руската емиграция. Изследването е пример за развитие и на новото като подход и терминология направление в историческите изследвания – т.нар. „Публична история“, към чието утвърждаване в българската историческа наука кандидатът има несъмнено отношения и принос.

В книгата „Одисея в два свята. Българинът Джордж и съветско-американските отношения през първата половина на XX век. е

разгледан живота на Георги Илиев Андрейчин (1894-1950), може би най-известният наш сънародник отвъд Океана през първата половина на XX в. Монографичното изследване се основава на голям брой новоразкрити документални свидетелства от над тридесет държавни, политически, дипломатически, разузнавателни и лични архивни колекции, съхранявани в български, руски, американски и британски архиви. Библиографският преглед включва близо двеста научни публикации и мемоарни книги. Чрез житейската драма на Георги Андрейчин са открити проблеми свързани с вътрешната същност на сталинския режим, на различните възгледи за съветско-американските отношения и за следвоенната международна система, назована образно Студена война.

От научните сборници специално искам да открия огромната работа на доц. К. Грозев по издаването на цяла поредица от документи разсекретени от т.нар. Комисия по досиетата.

Накрая, но не по значимост, искам специално да открия огромната работа (организационна и научна) извършена от доц. Грозев в рамките на университетският комплекс „Алма матер”, където той е един от главните двигатели и създатели на този мащабен проект.

Въз основа на изтъкнатите дотук качества и постижения на доц. д-р Костадин Грозев смятам, че той напълно покрива изискванията за академичната длъжност „професор”.

**Депозираните публикации са предостатъчно. Затова с пълна
убеденост давам положително становище и предлагам на
Научното жури да гласува положително кандидатурата на доц.
Спиридонов за заемане на академичната длъжност „професор”,
както и да направи мотивирано предложение до Факултетния
съвет на Историческия факултет на СУ "Св. Климент Охридски"
за избора на кандидата.**

05.02.2017 г.

проф. д-р Борислав Гаврилов